

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206595
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6714206595.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobcu: G. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. V., zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Krnáčom, Advokátska kancelária 960 01 Zvolen, Nám. SNP 36, IČO: 37 894 692, proti žalovanej: D. U., rodená E., narodená XX. XX. XXXX, bytom XXX XX V., E. XXXX/XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní strán sporu proti rozsudku A. súdu Zvolen č. k. 7C/78/2014-652 zo dňa 20. 10. 2021, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd z vecí, ktoré mali strany sporu v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej hodnotu členského podielu v Stavebnom bytovom družstve Zvolen vo výške 56.798 eur (výrok I.), žalovanej uložil povinnosť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu zaplatiť sumu 9.771,91 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) a rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo (výrok III.). Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po zániku manželstva. Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 27.04.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. 05. 2011, bolo že manželstvo žalovanej a žalobcu sa rozvedené. Pretože medzi bývalými manželmi nedošlo k dohode o vyporiadaní BSM, žalobca podal žalobu o vyporiadanie BSM v lehote 3 rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku súdu o rozvedení manželstva.

2. Okresný súd po vykonanom dokazovaní zistil, že stranám sporu ako manželom bol počas trvania manželstva pridelený do osobného užívania ako členom bytového družstva rozhodnutím o pridelení družstevného bytu vydaného OSBD Zvolen byt č. XX na 7. poschodí, v bloku XX/B na ulici V. vo Zvolene. Predmetný družstevný byt strany sporu ako manželia spoločne užívali. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalobca sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval v júli 2011. Okresný súd Zvolen rozsudkom sp. zn. 18C/306/2015 zo dňa 17. 05. 2016, právoplatným dňa 09. 10. 2016, zrušil právo spoločného nájmu strán sporu k bytu a určil, že výlučnou nájomníčkou a členkou bytového družstva zostáva žalovaná. Zároveň žalobcovi nepriznal náhradné bývanie z dôvodov násilného sa správania voči žalovanej, pre ktoré bol aj právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/94/2011 zo dňa 15. 06. 2015 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého skutku sa mal žalobca dopúšťať od roku 2007 do apríla 2011 voči svojej manželke. Z dôvodu, že strany sporu sa nevedeli zhodnúť na všeobecnej cene členského podielu v bytovom družstve, súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Pri určení hodnoty členského podielu v SBD súd vychádzal zo záverov znalca, ktorý hodnotu členského podielu v bytovom družstve pre účely vyporiadania BSM určil v čase zániku

spoločného nájmu a spoločného členstva rozvedených manželov v bytovom družstve, t. j. k 09. 10. 2016. Znalec určil hodnotu členského podielu zvlášť, keď prihladol len na námietky jednej strany a zvlášť, keď prihladol na námietky druhej strany. Súd takto určené hodnoty spriemeroval s tým, že výsledkom je hodnota členského podielu v bytovom družstve v sume 56.798 eur. Pre každú zo strán sporu by preto v rámci vyporiadania hodnoty členského podielu v SBD mala pripadnúť hodnota 28.399 eur.

3. Súd pri vyporiadaní BSM prihladol na žiadosť žalovanej zohľadniť jej skutkové tvrdenia a aplikovať § 150 Občianskeho zákonníka, a teda na skutočnosť, že žalobca so starostlivosťou o rodinu a deti nepomáhal, nezaslúžil sa o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, o čom svedčí fakt, že jedinou kladnou hodnotou vyporiadania v rámci BSM bola hodnota členského podielu v bytovom družstve. Tvrdenia žalovanej o zanedbávaní starostlivosti o deti pochádzajúce z manželstva a nepodieľaní sa na pravidelnej starostlivosti o domácnosť, zlepšovaní kvality života rodiny, žalobca v konaní síce rozporoval, avšak neuviedol konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by preukazovali opak a nenavrhol v tomto smere vykonať vo veci žiadne dokazovanie. Súd v konaní prihladol na to, že žalobca bol v trestnom konaní uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby za neprimerané a vulgárne správanie sa voči žalovanej, ktorým jej spôsobil tak psychické, ako aj fyzické utrpenie. Žalobcovi v trestnom konaní bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie, čo preukazuje tvrdenie žalovanej, že najzávažnejším dôvodom, prečo došlo k rozpadu manželstva, bola pretrvávajúca závislosť žalobcu na alkohole. Zo žalobcovej závislosti vznikali ďalšie problémy v spolunažívaní manželov, predovšetkým finančná núdza a vzájomné konflikty členov rodiny. Súd však zároveň konštatoval, že sa žalobca na zabezpečení potrieb rodiny a domácnosti podieľal len čiastočne. Pravidelne na tento účel prispieval od r. 2003 sumou 150 eur mesačne, čo však podľa tvrdenia žalovanej nebola ani polovica jeho mesačného príjmu. Žalobca si väčšinu svojho príjmu ponechal na osobnú potrebu. Vzhľadom na tieto skutočnosti okresný súd rozhodol o disparite podielov strán sporu pri vyporiadaní BSM v pomere aktív 60 % pre žalovanú a 40 % pre žalobcu a pasív 60 % pre žalobcu a 40 % pre žalovanú. Vzhľadom na uvedený pomer okresný súd preto vyčíslil časť hodnoty členského podielu v SBD pre žalovanú 34.078,80 eur a pre žalobcu 22.719,20 eur.

4. Hodnotu členského podielu v bytovom družstve v rámci vyporiadania BSM okresný súd zisťoval v čase zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve, a nie v čase vyporiadania BSM, keď rešpektoval právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení z 24. 06. 2020 sp. zn. 6Cdo/202/2017.

5. Okresný súd ďalej v konaní zistil, že medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že títo dňa 24. 11. 2009 uzatvorili ako spoludlžníci so Slovenskou sporiteľnou, a. s., zmluvu o splátkovom úvere, predmetom, ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkom vo výške 15.000 eur. Strany sporu sa zaviazali predmetný úver splatiť formou splátok splatných od 15. 12. 2009 do 15. 10. 2019 v počte 119 mesačných splátok splatných k 15. dňu v kalendárnom mesiaci vo výške 228,07 eur mesačne. Žalovaná v konaní tvrdila, že poskytnutý úver splácala výlučne sama, a preto žiadala, aby žalobca zaplatil polovicu uhradených splátok úveru za čas po rozvode manželstva. Písomným oznámením zo dňa 20. 05. 2016 oznámila, že celý zostatok úveru uhradila sama, uhradené splátky úveru od mája 2011 do marca 2016 vyčíslila v sume 21.578,82 eur. Zaplatenie splátok úveru za uvedené obdobie preukázala výpismi z účtu v banke. Žalobca skutkové tvrdenia žalovanej o zaplatení splátok úveru podľa zmluvy o splátkovom úvere za čas po zániku manželstva v konaní nerozporoval. Tvrdil, že peňažné prostriedky z úveru v sume 15.000 eur boli použité v r. 2011 na kúpu nehnuteľnosti žalovanou, a to rodinného domu v obci Klokoč. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie konštatoval, že v tvrdeniach žalobcu absentuje časová logika. Strany sporu zmluvu uzatvorili v novembri 2009, pričom z listinných dôkazov predložených žalovanou, konkrétne z výpisu z bankového účtu žalovanej (č. I.54 súdneho spisu) vyplýva, že suma poskytnutého úveru bola na účet pripísaná 24. 11. 2009, následne v ten istý deň boli realizované príkazy na úhradu spolu v sume 10.309,51 eur s tým, že žalovaná uviedla, že peniaze z úveru boli použité na zaplatenie starších úverových záväzkov, ktoré manželvia mali. Zostatok finančných prostriedkov na účte ku koncu mesiaca november 2009 bol v sume 2.709,50 eur a z uvedeného je zrejmé, že žalovaná na kúpu nehnuteľnosti v r. 2011 nepoužila finančné prostriedky získané stranami sporu zmluvou o splátkovom úvere č. 0403949413. Žalovaná ďalej tvrdila, že zvyšok finančných prostriedkov z úveru, ktorý nebol použitý na zaplatenie starých úverov, použila na uhradenie nedoplatkov, ktoré manželvia mali voči SBD Zvolen za r. 2009 v sume 454,59 eur, za r. 2010 v sume 473,54 eur, a že zaplatila dlh manželov v sume 802 eur vzniknutý taktiež úhradou nedoplatkov za užívanie bytu a zvyšok finančných prostriedkov z úveru spotrebovala na chod spoločnej domácnosti a potreby rodiny. Okresný súd v konaní mal za preukázanú skutočnosť, že obe strany sporu zmluvu o splátkovom úvere dňa 24. 11. 2009 podpísali,

že finančné prostriedky z úveru boli použité na uhradenie dlhov manželov, nedoplatkov v SBD a boli spotrebované na domácnosť. Pokiaľ žalobca v konaní namietal, že financie banka poukázala na účet žalovanej a on nemá vedomosť o tom, ako žalovaná s peniazmi naložila, tieto tvrdenia súd vyhodnotil ako účelové. Pokiaľ žalobca bol zmluvnou stranou zmluvy o úvere a podpisom zmluvy prevzal na seba dlh splácať, musel mať vedomosti o účele úveru a použití finančných prostriedkov. Súdu sa javilo ako úplne nelogické, aby sa zaviazal ako spoludlžník na splácanie sumy 15.000,- eur bez vedomosti o účele použitia finančných prostriedkov. Pri aplikácii disparity podielov strán sporu vo veci vyporiadania BSM v pomere 40 % k 60 % súd mal za to, že je potom povinnosťou žalobcu podieľať sa na úhrade spoločného záväzku bývalých manželov splatného za čas po rozvoze manželstva (uhradené splátky úveru po zániku manželstva od mája 2011 do marca 2016 spolu v sume 21.578,82 Eur) v sume 12.947,29 eur a žalovanej v sume 8.631,53 eur.

6. Pokiaľ žalobca žiadal, aby bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie titulom vyporiadania peňažných prostriedkov použitých na kúpu rodinného domu súpisného čísla V. v k. ú. Klokoč sumu 5.500 eur, okresný súd mal preukázané, že žalovaná kúpila predmetný rodinný dom z finančných prostriedkov, ktoré nepatrili do BSM. Z výpovede sestry žalovanej (XX. rod. E.) mal súd za preukázané, že finančné prostriedky na kúpu nehnuteľnosti žalovaná získala formou daru od sestry. Žalovaná vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudla rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností dňa 03. 04. 2012 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05. 04. 2011 v znení dodatku č. 1 zo dňa 15. 02. 2012 a dodatku č. 2 zo dňa 27. 02. 2012, teda po právoplatnosti rozhodnutia súdu o rozvoze manželstva strán sporu, a keďže vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe zmluvy sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností, z uvedeného dôvodu rodinný dom číslo súpisné XX v Klokoči a ani peňažnú hodnotu kúpnej ceny uvedenej nehnuteľnosti súd nepovažoval za patriace do masy BSM. Preto tieto súd nevyporiadal, neboli predmetom vyporiadania.

7. Súd prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej hodnotu členského podielu v SBD Zvolen v sume 56.798 eur, z ktorej sumy by mala žalovaná žalobcovi na vyrovnanie pri určenej disparite podielov strán sporu vyplatiť sumu 22.719,20 eur. Od tejto sumy okresný súd odpočítal sumu 12.947,29 eur, ktorú by naopak mal žalobca zaplatiť žalovanej na vyrovnanie spoločného dlhu pri určenej disparite podielov strán sporu a na vyrovnanie podielu žalobcu je potom žalovaná povinná žalobcovi zaplatiť sumu 9.771,91 eur.

8. Okresný súd na pojednávaní vo veci zamietol návrh žalovanej na „dopracovanie znaleckého posudku“ vo veci určenia hodnoty členského podielu v bytovom družstve, keď žalovaná namietala, že ustanovená znalkyňa v posudku nezohľadňuje hodnoty prevádzaných družstevných bytov v roku 2016, keď toto tvrdenie žalovanej súd nepovažoval za pravdivé. Záver znalkyne v znaleckom posudku považoval za záver odborný a znalecký posudok bol podľa názoru okresného súdu vypracovaný v súlade s predpismi upravujúcimi vyhotovenie znaleckých posudkov. Súd mal za to, že pokiaľ sporová strana nepredloží relevantné námietky, z ktorých vyplynie že posudok vypracoval znalec v rozpore s právnymi predpismi upravujúcimi znaleckú činnosť, resp. pokiaľ nepredloží iný odborný posudok spochybňujúci odborné závery súdom určeného znalca, súd nemá na základe čoho spochybniť odborný znalecký záver. Rovnako súd zamietol návrh žalovanej na vykonanie dokazovania vyžiadaním potvrdenia o príjme žalobcu od SLSP, a. s., pre nehospodárnosť takéhoto dokazovania. Súd dospel k záveru, že z podania žalovanej z 19. 02. 2019, v ktorom navrhla vykonať dôkaz, nie je zrejmé, ktoré konkrétne skutkové tvrdenia žalovanej vo vzťahu k predmetu konania a rozhodovania súdu vo veci vyporiadania BSM majú byť navrhnutým dokazovaním preukázané. Žalovaná dôvodnosť takto navrhnutého dokazovania nezrejmila ani na pojednávaní. Súd sa v rámci rozhodovania vo veci nezaoberal ani návrhom žalovanej uvedenom v písomnom podaní zo dňa 11. 03. 2019 na započítanie vyčíslených úhrad v sume 3261,92 eur „za užívanie bytu časť A, v ktorej sú platby za splátka bankového úveru a úrokov, tvorba fondu prevádzky, údržby a opráv, poistenie domu, poplatok za správu družstva, odmena pre výbor vlastníkov“ za obdobie od mája 2011 do októbra 2016. Žalovaná síce úhrady v prílohe podania rozpísala, avšak dôvodnosť a výšku nároku žiadnym spôsobom nepreukázala, pričom až dôkazmi je preukázaná pravdivosť, opodstatnenosť a dôvodnosť uplatneného nároku.

9. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 133 ods. 2, § 148 ods. 1., § 149 ods. 3 a § 150 OZ, o náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, keďže ani jedna strana sporu nemala v konaní plný úspech, vyporiadanie BSM strán sporu bolo v záujme oboch strán,

keďže k dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo, a teda súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. Proti rozsudku Okresného súdu podali odvolanie v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) obe strany sporu.

11. Žalobca odvolanie podal z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Poukázal na to, že v zmysle bodu 35. odôvodnenia rozsudku prvostupňový súd do aktív masy vyporiadavaného BSM zahrnul hodnotu členského podielu v Stavebnom bytovom družstve Zvolen (SBD Zvolen) viažucu sa k bytu č. XX, na 7. poschodí bytového domu vo Zvolene, na Ulici Západ (správne označenie je Pražská ulica). Vo vzťahu k spôsobu určenia hodnoty tohto podielu súd nevychádzal ani zo zostatkovej hodnoty, ani zo všeobecnej zásady týkajúcej sa oceňovania vecí v rámci vyporiadania BSM k okamihu vyporiadania. Súd tento postup odôvodnil poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24. 06. 2020 sp. zn. 6Cdo/202/2017 s tým, že hodnotu členského podielu stanovil k okamihu zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve, a nie k okamihu vyporiadania BSM tvrdiac, že členský podiel v bytovom družstve už na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 17. 05. 2016 sp. zn. 18C/306/2015, právoplatného 09. 10. 2016, pripadol iba jednému z manželov (žalovanej) ako výlučnému členovi družstva, čím došlo k zániku členstva druhého z manželov a od toho okamihu je výlučný člen družstva oprávnený touto majetkovou hodnotou disponovať. Zopakoval závery okresného súdu uvedené v odôvodnení rozhodnutia v bodoch 35. až 38. a tvrdil, že je na mieste spoľahlivo a vo všetkých kontextoch vyhodnotiť druh, povahu a rozsah zdravotného postihnutia žalobcu, prejavy postihnutia v duševnej a somatickej oblasti, rozsah a mieru invalidizácie žalobcu a mieru (výšku) obmedzenia pracovného potenciálu žalobcu. Tvrdil, že sa mu v roku 1991 stal vážny ním nezavinený úraz, zahrňujúci najmä traumatické poškodenie hlavy zanechávajúce u neho trvalé následky v podobe poškodenia mozgu, organického psychosyndrómu poúrazového typu a chronickej cefalea (chronické bolesti hlavy), ktorý vyplýva z poškodenia mozgu a má i iné prejavy ako duševnú poruchu, napr. zhoršenie výslovnosti, závratový syndróm, poúrazový epileptický syndróm, depresia, poruchy pamäte, poruchy rovnováhy a pod. Závažné poškodenie zdravia a s tým spojené následky je potrebné mať na zreteli pri posudzovaní všetkých otázok a kritérií týkajúcich sa osoby žalobcu.

12. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na dôvody, pre ktoré podala žalovaná trestné oznámenie dňa 20. 08. 2010 a že sa ukázalo, že toto bolo podané ako súčasť a pokračovanie celého načasovaného a zamýšľaného plánu poškodenej, ktorý mal zapadnúť do zámeru a stratégie, ktorým by dosiahla rozvod a následne získala výhodnejšiu pozíciu v rámci zrušenia spoločného nájmu a vyporiadania BSM. Tvrdil, že žalobcu žalovaná už v dobe pred podaním trestného oznámenia vystaňovala do inej izby, určila mu miestnosť, v ktorej sa mohol zdržiavať, v nej mu nechala iba starú nevhodnú posteľ, v kuchyni si nemohol variť, rovnako si nemohol oprat', v chladničke mal vyčlenené miesto (časť priečinku), v ktorej si mohol nechať potraviny, ktoré, pokiaľ si ich uložil do inej poličky, boli vyhodené von. Ďalej poukázal na to, že okrem trestného oznámenia, ktoré podala žalovaná, bolo zhruba v rovnakom období podané aj ďalšie trestné oznámenie zo strany dcéry Jany pre údajné jej týranie otcom. Ktoré konanie bolo vedené ORPZ OKP Zvolen pod ČVS: ORP-567/OVK-ZV-2011 a trestné stíhanie v tejto veci bolo zastavené postupom podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku bez obvinenia žalobcu uznesením z 09. 05. 2012. Nie je tak pravdivé tvrdenie dcéry G., že u nej bol preukázaný syndróm týranej osoby a že k zastaveniu veci došlo z dôvodu premičania skutku. Podľa žalobcu malo ísť o celkový zámer žalovanej načasovať trestné oznámenia a ešte viac znevýhodniť a priťažitiť žalobcovi a privodiť najmä sebe prospech, okrem iného zbavením sa žalobcu z bytu. Poukázal na výpovede svedkov v trestnom konaní a na skutočnosť, že jeho zdravotné postihnutie po úraze z roku 1991 vyžadovalo pokojnú terapiu, aby sa vyhýbal stresovému a konfliktnému prostrediu, čo sa mu v rámci manželstva nedostávalo. Trojizbový družstevný byt č. XX vo Zvolene na E. ulici bol pridelený jemu ako stabilizačný byt do osobného užívania ako zamestnancovi železníc. Manželke - žalovanej vzniklo odvodené tzv. spoločné užívacie právo k uvedenému bytu. Bol to teda práve žalobca za pomoci svojich rodičov, ktorý sa ako dovtedajší výlučný člen bytového družstva výrazne pričínil o získanie členského podielu k označenému družstevnému bytu, avšak táto skutočnosť sa nedostatočne premietla do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/207/2017 zo dňa 24. 06. 2020, rozhodnutie nie je záväzné a nie je smerodajným judikátom. Naopak, jedná sa skôr o odklon od ustálenej judikatúry. Nemôže byť na ťarchu žalobcu to, že od zániku spoločného nájmu uplynula doba 5 rokov a nedošlo k rozhodnutiu o vyporiadaní BSM.

Tvrdenie prezentované v predmetnom rozhodnutí nie je kompatibilné s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 5Cdo/29/2000 sp. zn. 4Cdo/110/2011 sp. zn. 7MCdo/1/2011, sp. zn. 2Cdo/8/2007, sp. zn. 2MCdo/21/2005, sp. zn. 3Cdo/26/2010, či sp. zn. 3Cd/343/2014, v zmysle záverov ktorých v prípade členského podielu manželov v bytovom družstve treba v rámci vyporiadania BSM vychádzať z všeobecných cien v čase vyporiadania BSM (v tomto smere je bez právneho významu skutočnosť, že pred okamihom vyporiadania BSM došlo k zrušeniu spoločného nájmu rozvedených manželov k družstevnému bytu). Obdobne poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/90/2016 z 23. 05. 2017 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/317/2012 z 25. 02. 2013. V zmysle označenej judikatúry rozhodnutím súdu o zrušení práva spoločného nájmu a o zániku spoločného členstva v družstve nedochádza k vyporiadaniu členského podielu, po takomto rozhodnutí členský podiel síce patrí už len jednému z rozvedených manželov, teda členský podiel v družstve ako pôvodné majetkové právo manželov sa stáva majetkovým právom jedného z rozvedených manželov len vo vzťahu k družstvu (resp. tretím osobám), ale táto skutočnosť nemení nič na tom, že členský podiel zostáva naďalej ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov spoločným majetkovým právom manželov. Rozhodnutie súdu o zrušení spoločného nájmu družstevného bytu rozvedenými manželmi vyvoláva právne účinky iba v rámci nájomného vzťahu medzi rozvedenými manželmi a družstvom. Nemá však vplyv na vyporiadanie spoločných majetkových práv manželov po rozvode. Pri spôsobe určenia hodnoty členského podielu podľa žalobcu treba zohľadniť aj fakt, že členské práva a povinnosti v bytovom družstve sa už od 01. 06. 1990 stali legálnym predmetom obchodovania. Z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/202/2017 zo dňa 26. 04. 2020, ku ktorému sa prvostupňový súd priklonil, vyplýva, že konajúci senát Najvyššieho súdu SR sa obrátil na tzv. veľký senát Najvyššieho súdu SR, pretože dospel k právnenému názoru znamenajúcemu odklon od právneho názoru vysloveného v skorších rozhodnutiach iných senátov Najvyššieho súdu. Veľký senát Najvyššieho súdu SR rozhodol uznesením sp. zn. 1VCdo/3/2019 zo dňa 28. 04. 2020 tak, že vec vrátil senátu na prejednanie a rozhodnutie. Z odôvodnenia uznesenia tzv. veľkého senátu vyplýva, že „Povinnosť dovolacieho senátu predložiť vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu a kompetencia veľkého senátu vzniká len vtedy, ak existuje judikatúrny odklon. Veľký senát z obsahu spisu zistil, že už pred postúpením veci existovali na nastolenú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozdielne právne názory, ktoré na jednej strane predstavovalo rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/18/2011 a na druhej strane rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/110/2011, 7MCdo/1/2011, 2Cdo/8/2007 a 3Cdo/343/2014. Ide o prípad, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a kedy je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP. V takomto prípade má prejednávajúci senát možnosť buď sa prikloniť k právnenému názoru, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/18/2011, alebo za správny bude považovať právny názor prijatý v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/110/2011, 7MCdo/1/2011, 2Cdo/7/2007 a 3Cdo/343/2014. Vec prejednávajúci senát v rámci prípustnosti dovolania podľa tohto zákonného ustanovenia inú možnosť nemá. Veľký senát dospel preto k záveru, že v danom prípade nemá senát 6C splnené podmienky na postúpenie veci podľa § 48 ods. 1 CSP“. Z uznesenia tzv. veľkého senátu tak vyplynulo, že k danej otázke existovali/jú prinajmenšom dve skupiny právnych názorov Najvyššieho súdu SR a súd sa mal prikloniť k niektorému z nich. V posudzovanej veci sa súd prvého stupňa zjavne spočiatku prikláňal k právnenému názoru, že je potrebné určiť hodnotu členského podielu k času, kedy sa BSM vyporiadava (keďže v pôvodnom uznesení uložil znalkyni zodpovedať otázku, aká bola hodnota členského podielu podľa súčasných pomerov). Nadväzne na to tento právny názor súd nepredvídateľne zmenil a meniacim uznesením uložil znalkyni stanoviť hodnotu členského podielu v čase zániku spoločného nájmu (k 09. 10. 2016). Ak existujú na určitú právnu otázku dva právne názory, pričom názor prezentovaný v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/202/2017 predstavuje skôr minoritný než prevládajúci právny názor a zatiaľ Najvyšší súd nevydal žiadne zjednocujúce stanovisko, potom je namieste otázka, z akých dôvodov si prvostupňový súd vybral názor znamenajúci odklon od ustálenej judikatúry, aké kritériá pritom použil a aplikoval, prečo zmenil svoj názor ohľadom časových súvislostí pri určovaní hodnoty členského podielu. Rozhodnutie súdu je aj z tohto dôvodu nepreskúmateľné a zjavne nepresvedčivé. Žalovaná reálne navyše nadobudla majetkovú hodnotu vo výške takmer 100.000 eur (aktuálne sa trhovú cenu trojizbových neupravených bytov v meste Zvolen pohybuje na dolnej hranici 120.000 eur) a žalobca len sumu 9.771,91 eur. Žalobca ďalej tvrdil, že súdom realizovaná interpretácia hodnotenia skutkového stavu vo vzťahu k pasívnej položke masy BSM v podobe úveru vo výške 15.000 eur z roku 2009 nie je kompatibilná so skutočnosťou a obsahom vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie mal úverovú zmluvu so Slovenskou sporiteľňou, a. s., (zmluva o splátkovom úvere) zo dňa 24. 11. 2009 č. 0403949413 skúmať a posudzovať z hľadiska podmienok a kritérií ne/platnosti v zmysle ust. § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka a najmä s ohľadom na druh a rozsah zdravotného postihnutia žalobcu. Finančné

prostriedky poskytla banka na bankový účet, s ktorým disponovala výhradne žalovaná a on nebol informovaný o tom, kedy, akým spôsobom, alebo na aký konkrétny účel bol úver priebežne čerpaný. V žalobe žalobca konštatoval, že ani ku dňu podania žaloby nevie, na aký účel žalovaná získané peňažné prostriedky skutočne použila poukazoval na nekonzistentné, meniace sa a nejasné vysvetlenia žalovanej ohľadom použitia úverových prostriedkov. Žalovaná v dobe blízkej rozvodovému konaniu a krátko pred jeho skončením vybrala z účtu hotovosť v celkovej sume 19.895 eur. Tvrdil, že žalovaná postupne menila svoje výpovede aj ohľadom nadobudnutia rodinného domu súp. č. U. v Klokoči. Poukázal na výpovede žalovanej na pojednávaní dňa 20. 05. 2016 a 17. 01. 2019. Darovacia zmluva podľa jeho názoru bola vyhotovená ex post s odstupom niekoľkých rokov až po tom, ako žalovaná obdržala žalobný návrh vo veci vyporiadania BSM. Namietal, že finančný dar mal byť poskytnutý žalovanej v hotovosti, ktorú mala žalovaná vložiť na svoj účet, a následne mala byť vykonaná bezhotovostná úhrada žalovanou v prospech obce. Takáto neobvyklá finančná manipulácia a operácia sa prieči logike. Vo vzťahu k položke predstavujúcej sumu 11.000 eur bolo treba aplikovať kritériá zákonného predpokladu podľa ust. § 143 OZ v tom zmysle, že táto suma patrila do BSM a bolo opodstatnené zahrnúť ju ako položku do masy vyporiadaného BSM. Namietal, že súd nedodrжал ani zákonom predpísaný postup v zmysle § 181 ods. 1, 2 CS,P aj z obsahu zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 17. 01. 2019 musí byť zrejmé, že sudkyňa náležitým a predpísaným spôsobom predbežné právne posúdenie veci neprezentovala a obmedzila sa na všeobecné formulácie. Nedodržanie postupu podľa § 181 CSP je procesnou vadou, ktorá viedla k zmareniu účelu sledovaného týmto zákonným ustanovením. Okresný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil zákonným spôsobom, vytkol súdu značne mechanický a paušálny prístup pri postupe a právnom posúdení a rozhodnutí veci. Namietal nepreskúmateľnosť a netransparentnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, súd nedbal na celkovú presvedčivosť rozhodnutia. Za nenáležité odôvodnený považoval žalobca aj postup a rozhodnutie súdu v otázke disparity podielov strán v pomere 60:40 v prospech žalovanej, ktorú súd stanovil vlastnou úvahou bez toho, aby obsah, opodstatnenosť a výšku disparity v zmysle danej úvahy náležite, zrozumiteľne a vecne zdôvodnil. Súd v rámci informačnej a predvídacej povinnosti v zmysle ust. § 181 CSP žiadnym spôsobom počas celého konania žalobcu neinformoval, že vôbec uvažuje nad aplikáciou disparity a taktiež ani o uvažovanej výške prípadnej disparity. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

13. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie v zákonnej 15-dňovej lehote aj žalovaná, a to proti výroku II., ktorým jej bola uložená povinnosť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu zaplatiť sumu 9.771,91 eur. Tvrdila, že z tejto sumy neboli odpočítané náklady, ktoré zaplatila Stavebnému bytovému družstvu Zvolen po rozvode manželstva aj za žalobcu od mája 2011 až do 09. 10. 2016, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/306/2015-186 zo dňa 17. 05. 2016, ktorým Okresný súd Zvolen zrušil právo spoločného nájmu družstevného bytu a za výlučnú nájomníčku a vlastníčku členského podielu určil žalovanú. Jedná sa o sumu 3.261,92 eur a polovicu z tejto sumy 1.630,96 eur bol povinný hradíť žalobca. Namietala aj rozhodnutie súdu, pokiaľ sa jej uložila povinnosť na vyrovnanie podielu žalobcovi zaplatiť súdom uvedenú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadala o predĺženie lehoty na zaplatenie na 30 dní. Tvrdila, že žalobca bol až do 10/2016 nájomcom predmetného družstevného bytu a vlastníkom 50 % členského podielu v SBD Zvolen, aj keď v byte nebýval. Poukázala na stanovky SBD Zvolen, ktoré jasne definujú, čo je povinný platiť nájomca a člen SBD. Tieto náklady hradila ona sama aj po rozvode manželstva. V prílohe k odvolaniu (č. I. 713 spisu) poukázala na ňou zaplatené platby v prospech SBD Zvolen, ako aj predpis úhrad spojených s užívaním bytu za roky 2011 až 2016. Predložila aj výpis z bankového účtu SLSP, a. s., za rok 2011, kde sú preukázané platby z jej účtu. Uviedla, že predpis úhrad za všetky roky od 2011 do roku 2016 súdu nepredložila, nakoľko tieto od nej súd nepožadoval.

14. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že s obsahom a tvrdeniami žalovanou prezentovanými v odvolaní nesúhlasí. Uviedol, že z predmetného bytu sa definitívne odsťahoval v máji 2011, byt, či benefity plynúce z členského podielu v SBD Zvolen viažúcom sa k tomuto bytu po rozvode manželstva neužíval a nepožíval. Za takýchto okolností by nebolo možné a nie je možné v rámci vyporiadania BSM strán prihliadať na žiadne úhrady či položky vynaložené vo vzťahu k predmetnému členskému podielu určenému výlučne žalovanej. Ani v podaní z 11. 03. 2019, to znamená 8 rokov od zániku BSM a 5 rokov od podania žalobného návrhu žalobcom, žalovaná vecným riadnym relevantným a predpísaným spôsobom nezdôvodnila, nepreukázala skutkové tvrdenia obsiahnuté v posudzovanom odvolaní týkajúce sa potreby zohľadnenia a započítania sumy 3.261,93 eur. Žalovaná mala vždy v rámci jednotlivých pojednávaní dostatočne široký priestor a možnosť na realizáciu jej procesných práv, ktorý aj

náležite využívala. Pokiaľ ide o otázku paričnej lehoty, teda lehoty na plnenie, súd v napádanom rozsudku aplikoval zákonnú trojdňovú lehotu, keď ani jedna zo strán sporu neuplatňovala a neprodukovala dôvody a žiadosti pre určenie inej doby na plnenie. Žiadal, aby odvolací súd v konaní postupoval v intenciách odvolacích námietok a dôvodov uplatnených žalobcom v ním podanom odvolaní.

15. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu k jej odvolaniu opätovne vyjadrila písomne. Uviedla, že má dôkaz, fotodokumentáciu všetkej elektroniky, ktorú mali umiestnenú v obývacej izbe, ktorú si žalobca po rozvedení manželstva po rozvedení uzamkol a mal ju uzamknutú po celé 4 roky až do 01. 04. 2015. Ďalej uviedla, že z bytu sa žalobca odsťahoval až v júli 2011 a odniesol si z bytu všetku elektroniku: veľký LCD televízor, dva videorekordéry, prehrávač, malý televízor a všetko, čo sa mu hodilo a patrilo do hnutelných vecí BSM. Namietala tvrdenie žalobcu, že byť, či benefity plynuce z členského podielu v SBD viažuce sa k tomuto bytu, neužíval, mal 4 roky uzamknutú najväčšiu izbu v byte, dokonca nechal v nej otvorené vetracie okno a celú túto dobu tam fúkalo a pršalo do bytu aj v zime, čo spôsobilo vlhkosť aj plesnivenie stien v obývacej izbe. Žalobca do bytu chodil, keď ona nebola v práci, kľúče od bytu mal až do doby, kedy mu krajský súd v odvolacom konaní vo veci vyporiadania spoločného nájmu družstevného bytu a členského podielu nepriznal bytovú náhradu. Až po právoplatnosti tohto rozsudku vymenila zámku na vchodových dverách bytu. Až na základe rozsudku č. k. 18C/306/2015-186 zo dňa 17. 05. 2016 o zrušení práva spoločného nájmu účastníkov konania ona podľa zálohových predpisov platieb a nákladov, ktoré zaplatila Stavebnému bytovému družstvu Zvolen po rozvedení manželstva aj za žalobcu tieto vyčísliť od mája 2011 až do 09. 10. 2016. Uviedla, že sa pridrižiava svojich tvrdení, ktoré boli produkované v priebehu doterajších konaní a stotožňuje sa s obsahom podaného odvolania z 23. 12. 2021. Žiadala, aby súd postupoval v intenciách jej odvolacích námietok a dôvodov.

16. Krajský súd ako súd odvolací odvolania prejednal v medziach podaného odvolania viazaný ich rozsahom a dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolaní podľa ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP a rozsudok Okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil z nasledovných dôvodov.

17. Medzi stranami sporu zostali spornými v odvolacom konaní nasledovné skutočnosti:

1. či hodnota členského podielu k družstevnému bytu v SBD Zvolen mala byť určená vo výške platnej ku dňu vyporiadania BSM, alebo ku dňu právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/306/2015-186 zo dňa 17. 05. 2016, teda ku dňu 09. 10. 2016, ktorým rozsudkom súd zrušil právo spoločného nájmu strán sporu k predmetnému bytu a určil za výlučnú nájomníčku a členku bytového družstva žalovanú,

2. disparita podielov strán sporu v pomere aktív 60 % pre žalovanú a 40 % pre žalobcu a pasív 60 % pre žalobcu a 40 % pre žalovanú,

3. či do masy BSM patrí aj suma 11.000 eur, ktorá bola žalovanou použitá na kúpu rodinného domu č. XX v kat. úz. Klokoč, a ktorú sumu žalovaná podľa jej tvrdenia získala darom od svojej sestry,

4. či na vyrovnanie podielu žalobcu nemala byť započítaná aj suma 1.630,96 eur, ktorú sumu podľa tvrdenia žalovanej zaplatila za žalovaného v súvislosti s užívaním bytu za obdobie od mája 2011 do októbra 2016,

5. paričná lehota, teda lehota, v ktorej je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu súdom určenú sumu.

Ad 1) Pokiaľ okresný súd vyporiadal hodnotu členského podielu k družstevnému bytu, teda bytu v bytovom družstve tak, že zisťoval obvyklú cenu tohto podielu v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve, v tomto smere sa odvolací súd s rozsudkom okresného súdu v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje tak, ako aj súd prvej inštancie, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/202/2017 zo dňa 24. 06. 2020. V tomto uznesení Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal na to, že už uznesením z 28. mája 2013 sp. zn. 6MCdo/18/2011 rozhodujúc o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora najvyšší súd skonštatoval, že pokiaľ je predmetom vyporiadania BSM členský podiel v bytovom družstve, ktorý už pripadol na základe rozhodnutia súdu iba jednému z manželov ako výlučnému členovi družstva (v danej veci žalobkyni), pri jeho oceňovaní nemožno vychádzať z ceny tohto podielu v dobe jeho vyporiadania, ale je potrebné zisťovať obvyklú cenu tohto podielu v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve. Uviedol, že tu treba rozlíšiť odlišnú povahu obsahu konštitutívnych účinkov rozhodnutia súdu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov pri hnutelných veciach a pri vyporiadaní členského podielu v stavebnom bytovom družstve. Zatiaľ čo pri rozhodovaní o hnutelných veciach sa až právoplatnosťou rozsudku o

vyporiadání BSM, ktorý má konštitutívne účinky, stáva jeden z bývalých manželov výlučným vlastníkom takýchto vecí, v prípade členského podielu v bytovom družstve jeho majetkovú hodnotu získava rozvedený manžel už právoplatnosťou rozsudku, ktorým súd rozhodol o zrušení práva spoločného užívania do družstevného bytu a spoločného členstva a o určení, ktorý z rozvedených manželov bude naďalej ako člen družstva byť užívať. Predmetom BSM sa tak stáva len nevyporiadany majetkový nárok toho z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva. Výlučný člen družstva môže členským podielom ako majetkovou hodnotou disponovať, a to už okamihom zrušenia spoločného členstva v družstve. V tomto okamihu je už jasné, aká majetková hodnota sa dostala v dôsledku zrušenia spoločného členstva jednému z bývalých manželov, a rovnako je zrejmé, o čo sa majetok druhého zmenšil. Pri oceňovaní členského podielu v bytovom družstve v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva treba preto vychádzať z obvyklej ceny tohto podielu v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve. Veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu (ďalej len „veľký senát“) dospel vo veci k záveru, že v danom prípade nemal senát 6C splnené podmienky na postúpenie veci podľa § 48 ods. 1 CSP, a preto vrátil vec na prejednanie a rozhodnutie senátu 6C. Vychádzal pritom z názoru, že pokiaľ už existuje rozhodnutie trojčlenného senátu Najvyššieho súdu vyjadrujúce odlišný právny názor už vyslovený iným alebo totožným trojčlenným senátom, nie je splnená zákonná podmienka uvedená v ustanovení § 48 ods. 1 CSP. V takomto prípade je naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c) CSP a riešenie právnej otázky, ktorá je rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne a rozhodnutie vo veci prináleží trojčlennému senátu Najvyššieho súdu. Vec prejednávajúci senát 6C sa naďalej s právnym názorom vyjadreným v skorších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/110/2011, sp. zn. 7MCdo/1/2011, sp. zn. 2Cdo/8/2007, sp. zn. 3Cdo/343/2014 podľa záverov, ktorých v prípade členského podielu manželov v bytovom družstve treba v rámci vyporiadania BSM vychádzať z cien v čase vyporiadania, nestotožnil, uviedol, že nemá žiaden dôvod na právnom názore, ktorý bol ním už vyslovený v tomto konaní v zrušujúcom uznesení sp. zn. 6MCdo/18/2011 ani po podaní terajšieho dovolania žalovaným nič meniť. Znova zdôraznil, že všeobecnú zásadu, podľa ktorej oceňovanie v rámci vyporiadania BSM vychádza z cien zodpovedajúcich stavu v čase vyporiadania, treba uplatniť tam, kde až právoplatnosťou konštitutívneho rozsudku o vyporiadání BSM dochádza k „plnému“ nadobudnutiu vlastníckeho práva k veci jedným z rozvedených manželov. Pokiaľ však členský podiel v bytovom družstve, ktorý je predmetom vyporiadania BSM už pripadol na základe rozhodnutia súdu (platne uzavretej dohody) iba jednému z manželov ako výlučnému členovi družstva (v danej veci žalobkyni), okamihom právoplatnosti rozhodnutia vychádzajúc z ustanovenia § 705 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka (podľa OZ účinného do 31. 12. 1991, § 177 ods. 2 in fine) sa konštituuje výlučne členstvo jedného z manželov v bytovom družstve, čím zároveň dochádza k definitívnemu zániku členstva v družstve druhému z manželov. Od tohto okamihu je výlučný člen družstva touto majetkovou hodnotou oprávnený plne disponovať. V tom treba vidieť podstatný rozdiel oproti veciam (či už hnuteľným, nehnuteľným, bytom, či nebytovým priestorom), ktoré sú po zániku BSM do jeho vyporiadania z hľadiska obsahu právneho vzťahu nim v režime analogickom bezpodielovému spoluvlastníctvu manželov (sú povinní až do jeho vyporiadania nakladať s nimi v súlade s § 145 OZ). Dovolací súd teda trval na právnom názore, podľa ktorého na rozdiel od vecí treba hodnotu členského podielu v bytovom družstve v rámci vyporiadania BSM v súdnej veci zisťovať v čase zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve, a nie v čase vyporiadania BSM. Dovolací súd poukázal aj na to, že pri spôsobe určenia hodnoty členského podielu treba zohľadniť aj fakt, že členské práva a povinnosti v bytovom družstve sa už od 01. 06. 1990 stali legálnym predmetom obchodovania (§ 42 ods. 3 zákona č. 176/1990 Zb. o bytovom, spotrebnom, výrobnom a inom družstevníctve). Určiť hodnotu členského podielu formou jeho zostatkovej hodnoty nie je preto v súlade so zásadou spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami sporu. Následne uzavrel, že ak odvolací súd a rovnako tiež súd prvej inštancie vychádzal v súvislosti so spôsobom určenia hodnoty členského podielu zo zostatkovej hodnoty členského podielu, odklonil sa v tejto otázke od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedený právny názor Najvyššieho súdu SR považuje odvolací súd rozsudok okresného súdu vo vzťahu k určení hodnoty členského podielu bytu v bytovom družstve v súdnej veci za správny a zákonný v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vyslovenom v uznesení z 28. 05. 2013 sp. zn. 6MCdo/18/2011, ako aj v rozhodnutí 6Cdo/202/2017 zo dňa 24. 06. 2020. Súd prvej inštancie v rozsudku riadne odôvodnil, z akého dôvodu neprihliadol na rozhodnutia Najvyššieho súdu vyslovené v jeho skorších rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/110/2011, sp. zn. 7MCdo/1/2011, sp. zn. 2Cdo/8/2007, sp. zn. 3Cdo/343/2014 a rešpektoval právny názor Najvyššieho súdu vyslovený v rozhodnutiach sp. zn. 6MCdo/18/2011 a 6Cdo/202/2017 a s týmto názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ je predmetom vyporiadania BSM

členský podiel v bytovom družstve, ktorý už pripadol na základe rozhodnutia súdu iba jednému z manželov ako výlučnému členovi družstva pri jeho oceňovaní nemožno vychádzať z ceny tohto podielu v dobe jeho vyporiadania, ale je potrebné zisťovať obvyklú cenu tohto podielu v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve. K zrušeniu spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve v teraz súdnej veci došlo rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/306/2015 zo dňa 17.05.2016 právoplatným dňa 09. 10. 2016, a preto okresný súd správne zistil hodnotu členského podielu družstevného bytu ku dňu právoplatnosti uvedeného rozhodnutia, teda ku dňu 09. 10. 2016.

Ad 2) Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj so závermi okresného súdu týkajúcimi sa určenia disparity podielov strán sporu pri vyporiadaní BSM postupom podľa ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka. Okresný súd predovšetkým prihliadol na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia okresný súd vzal zreteľ aj na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Správne prihliadol aj na dôvody rozvodu strán sporu, pričom poukázal na nadmerné užívanie alkoholu žalobcom a na to, že žalobca bol v trestnom konaní uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby za neprimerané a vulgárne správanie sa voči žalovanej. S dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu v bode 35. dôvodov na strane 15 sa odvolací súd teda stotožnil. Okresný súd aj v tomto smere vychádzal z riadne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie okresného súdu o disparite nie je arbitrárnym rozhodnutím ani svojvoľným rozhodnutím. K záveru o pomere aktív 60 % pre žalovanú a 40 % pre žalobcu a pasív 60 % pre žalobcu a 40 % pre žalovanú okresný súd dospel sice voľnou úvahou, avšak na základe vykonaného dokazovania vo veci. Dôkazy v tomto smere súd hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o disparite podielov síce je rozhodnutím, ku ktorému došlo bez uvedenia predbežného právneho posúdenia veci okresným súdom, a teda v dôsledku porušenia ust. § 181 ods. 2 CSP, avšak takýto nesprávny procesný postup odvolací súd nepovažoval za taký, v dôsledku ktorého by malo byť rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa s námietkami žalobcu vysporiadal v odvolacom konaní, že žalobcovi takýmto postupom okresného súdu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože žalobca mohol správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie namietkať v odvolaní a odvolací súd sa s jeho námietkami vysporiadal.

Ad 3) S otázkou, či do masy BSM patrí aj suma 11.000 eur, ktorá bola žalovanou použitá na kúpu rodinného domu č. 15 v kat. úz. Klokoč, sa okresný súd v konaní riadne vysporiadal a správne ani rodinný dom a ani uvedenú sumu nepovažoval za predmet BSM, nakoľko sumu 11.000 eur darovala žalovanej jej sestra (Anna Výbošťoková, rod. Petlušová) a rodinný dom bol nadobudnutý až po právoplatnom rozvode strán sporu. V tomto smere odvolací súd len poukazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Ad 4) Okresný súd sa v konaní správne nezaoberal návrhom žalovanej uvedenom v jej písomnom podaní zo dňa 11. 03. 2019 na započítanie vyčíslených úhrad v sume 3.261,92 eur za obdobie od mája 2011 do októbra 2016 s tým, že žalovaná dôvodnosť a výšku nároku žiadnym spôsobom nepreukázala. Pokiaľ žalovaná v odvolacom konaní predkladala dôkazy na preukázanie týchto svojich tvrdení, na tieto odvolací súd nemohol prihliadnuť vzhľadom k tomu, že tieto prostriedky procesnej obrany žalovaná mohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 psím. d) CSP). Žalovaná v konaní nepreukázala, že tieto prostriedky procesnej obrany nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ad 5) Okresný súd správne určil aj paričnú lehotu, teda lehotu, v ktorej uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu súdom určenú sumu. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Podľa ods. 3 toho istého ustanovenia lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Žalovaná v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nežiadala súd o určenie inej než trojdňovej lehoty na plnenie, preto súdenu vec okresný súd správne nepovažoval za odôvodnený prípad, kedy je možné určiť dlhšiu lehotu a kedy sám v konaní dôvody na určenie inej paričnej lehoty nezistil.

18. Okresný súd správne rozhodol aj o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP, keď žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie z dôvodu, že ani jedna strana sporu nemala v konaní plný úspech. Prihliadol aj na skutočnosť, že vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdnou cestou bolo jedinou možnosťou

usporiadať vzájomné vzťahy bývalých manželov k aktívam a pasívam po zániku manželstva, a teda bolo v záujme oboch strán sporu.

19. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania, keď dospel k záveru, že v odvolacom konaní ani jedna zo strán nebola v konaní úspešná. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, a keďže v odvolacom konaní nebola úspešná ani jedna zo strán, nebol dôvod na priznanie náhrady trov konania jednej, či druhej strane. Odvolací súd preto rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.